

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

HAVACILIK FAALİYETLERİNDEN KAYNAKLANAN SERA GAZI EMİSYONLARININ TAKİBİ KAPSAMINDA UYGULAMA TALİMATI (SHT-SERA UYGULAMA)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Talimatın amacı, ulusal ve uluslararası havacılık faaliyetlerinden kaynaklanan sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması, doğrulanmasına yönelik iş ve işlemlerin yönetimi ve uygulamasını amaçlar.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Talimat uçak işleticileri ve doğrulayıcı kuruluşların ulusal ve uluslararası havacılık faaliyetlerinden kaynaklanan sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanması işlemlerini kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Talimat,

a) 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4 numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 437’inci maddesinin 1’inci fıkrasının b ve c bentleri,

b) 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Şikago’da 7 Aralık 1944 tarihinde Akit ve İmza Edilmiş Olan Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşması ile Sivil Havacılık Geçici Sözleşmesi ve Bunların Eklerinin Onanması Hakkında Kanun ile yürürlüğe girmiş olan Şikago Sözleşmesinin 16 numaralı Ekinin 4. Cildine,

c) 25/03/2022 tarihli ve 31789 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Havacılık Faaliyetlerinden Kaynaklanan Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik’e (SHY-16.4) dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Talimat ve eklerinde geçen;

- Akreditasyon:** Bu Talimatta öngörülen doğrulama faaliyetlerini gerçekleştirecek olan doğrulayıcı kuruluşun ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre değerlendirilmesini, yeterliliğinin onaylanmasını ve düzenli aralıklarla denetlenmesini,
- Doğrulama:** Uçak işleticisi tarafından hazırlanan emisyon raporunun maddi hatalar içerip içermediğini ve SHY 16.4 Yönetmeliği kriterlerine uyum sağlama seviyesini değerlendirmek amacıyla ilgili akreditasyon standardında belirtilen ilkelere uygun olarak doğrulayıcı kuruluş tarafından yürütülen faaliyetleri,
- Doğrulama ekibi:** Emisyon Raporlarının doğrulamasını gerçekleştiren, doğrulama kuruluşu bünyesinde hizmet veren, teknik uzmanlar tarafından desteklenebilen, bir grup doğrulama ekibi üyeleri veya ekip lideri olarak da nitelendirilen tek bir doğrulama ekibi üyesini,

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- ç) Doğrulayıcı kuruluş: Doğrulama işlemini icra etmek ve bu konuda raporlamada bulunmak üzere akredite edilmiş ve Genel Müdürlü tarafından yetkilendirilmiş bağımsız bir üçüncü taraf tüzel kişiyi,
- d) Doğrulama raporu: Doğrulayıcı kuruluş tarafından oluşturulan, doğrulama beyanını ve destekleyici nitelikteki gerekli bilgileri içeren belgeyi,
- e) Emisyon: Yakıt ve benzerlerinin yakılmasıyla atmosfere yayılan sera gazı olarak karbondioksiti (CO₂),
- f) Emisyon İzleme Planı: Veri toplama ve veri işleme faaliyetlerinin ve bunların doğruluk kontrol sistemi de dahil olmak üzere izleme metodolojisinin detaylı, eksiksiz ve şeffaf olarak belgelendirilmesine dair uçak işleticisi tarafından hazırlanan dokümanı
- g) Emisyon İzleme Tablosu: Uçak işleticilerine ait emisyon ve istatistik verileri içeren tabloyu,
- ğ) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
- h) SHT-CORSIA: Genel Müdürlüğünün 06/01/2020 tarihinde yayımlanan Uluslararası Havacılığa Yönelik Karbon Denkleştirme ve Azaltma Şeması Uygulama Talimatı
- ı) SHY-16.4: 25/03/2022 tarihli ve 31789 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Havacılık Faaliyetlerinden Kaynaklanan Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik
- i) Uçak: Uçuş sırasındaki kaldırma gücünü büyük ölçüde verilen uçuş durumlarında sabit kalan yüzeylerdeki aerodinamik tepkilerden alan havadan daha ağır motorlu hava aracını,
- j) Uçak işleticisi: Genel Müdürlükten 16/11/2013 tarihli ve 28823 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği veya 09/01/2016 tarihli ve 29588 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Genel Havacılık Yönetmeliği’ne göre hava işletme ruhsatı almış uçak işletimine müdahil olan şahıs, kuruluş veya işletmeyi,
- k) Ulusal akreditasyon kuruluşu: Bir doğrulama kuruluşunun belirli doğrulama hizmetleri sağlamaya yetkin olduğunu tasdik eden yetkili kuruluşu,
- l) Veri Yönetim Sistemi: Havacılık faaliyetlerinden kaynaklı emisyonların izlenmesi, raporlanması, doğrulanması kapsamında Genel Müdürlük tarafından yönetilen çevrim içi yazılımı,
- ifade eder.

(2) Bu Talimatın eklerinde geçen ve aşağıda yer alan kısaltmalardan;

- a) CO₂: Karbondioksiti,
- b) CORSIA: Uluslararası Havacılığa yönelik Karbon Denkleştirme ve Azaltma Şemasını,
- c) EMP: Emisyon İzleme Planını
- ç) EMS: Emisyon İzleme Tablosunu
- d) GHG: Sera gazlarını,
- e) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünü,
- f) ISO: Uluslararası Standartlar Teşkilatını,
- g) İRD: İzleme, Raporlama ve Doğrulamayı,
- ğ) TÜRKAK: Türkiye Akreditasyonu Kurumunu
- h) VYS: Veri Yönetim Sistemini

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Genel Esaslar, Denetleme ve Yaptırımlar

İdari hususlar

MADDE 5 – (1) Bu Talimat hükümlerinin yerine getirilmesinde Genel Müdürlük sorumlu ve yetkilidir.

Veri yönetim sistemi (VYS) kullanıcı hesapları

MADDE 6 – (1) Bu Talimat kapsamında gerçekleştirilecek iş ve işlemler için Veri Yönetim Sistemi (VYS) kullanılır. VYS'ye sera.shgm.gov.tr web adresinden erişilir.

(2) SHY-16.4'ün 2 inci maddesi kapsamına giren uçak işleticileri VYS'ye kayıt olmak üzere Genel Müdürlüğe talepte bulunur. Talebin uygun görülmesi halinde uçak işleticisine VYS'de kullanılmak üzere uçak işleticisi hesabı tanımlanır.

(3) Uçak işleticisinin doğrulama işlemini gerçekleştirmek isteyen doğrulayıcı kuruluşlar VYS'ye kayıt olmak üzere Genel Müdürlüğe talepte bulunur. Talebin uygun görülmesi halinde doğrulayıcı kuruluşa VYS'de kullanılmak üzere bir doğrulayıcı hesabı tanımlanır.

(4) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına VYS'de kullanılmak üzere salt okunur yönetici hesabı açılır.

(5) Uçak işleticilerinin kapanması, doğrulayıcı kuruluşların herhangi bir sebeple ilgili uçak işleticisiyle sözleşmesini sonlandırması gibi durumlarda kullanıcı hesapları Genel Müdürlük tarafından pasif konuma getirilir.

Veri yönetim sistemi kullanımı ve uygulanması

MADDE 7 – (1) VYS, bu Talimatın Ek-1'inde yer alan kılavuz doküman çerçevesinde kullanılır.

(2) Bu Talimat kapsamınca uluslararası uçuşlarla ilgili tüm işlemler ICAO CORSIA internet sayfasındaki ve SHT-CORSIA Talimatındaki tarihler gözetilerek yapılır.

(3) Bu Talimat kapsamınca ulusal uçuşlarla ilgili işlemler için;

a) Yeni hazırlanan Emisyon İzleme Planı her takvim yılının 4 üncü ayının son gününe kadar onay için Genel Müdürlüğe gönderilir.

b) Her takvim yılının 7 inci ayının son gününe kadar bir önceki sene verilerinin doğrulanması sağlanır ve doğrulanmış rapor VYS üzerinden Genel Müdürlük onayına sunulur.

c) Genel Müdürlüğün onaylamadığı bilgi ve belgelerin düzeltimi için 30 gün süre tanınır. Bu süre zarfında düzeltilmesi mümkün olmayan iş ve işlemler için Genel Müdürlükten ek süre talep edilebilir.

(4) Uçak işleticileri bu Talimatın Ek-2'sinde yer alan Emisyon İzleme Tablosunu (EMS) bir takvim yılı için aylık bazda, her takvim yılının 9 uncu ayının son gününe kadar VYS'ye yükler.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Çeşitli ve Son Hükümler

Mücbir sebep hali ile erteleme ve durdurma

MADDE 8 – (1) Mücbir sebeplerle bu Talimat'ın uygulanması ve yürütülmesini geçici olarak imkânsız hale geldiği durumlarda ilgili işlemler Genel Müdürlük onayı ile geçici olarak mücbir sebep süresince ertelenebilir veya durdurulabilir. Bu süre en fazla mücbir sebebin ortaya çıktığı tarihten itibaren 1 yıl olabilir.

(2) Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller olağanüstü hal, deprem, yangın, su baskını benzeri doğal afetler ile grev, lokavt, salgın hastalık, ambargo ve yabancı ülkelerin kısıtlamaları, terör eylemleri, savaş ve abluka olması, kısmi, seferberlik ve benzeri hallerdir.

İdari yaptırımlar

MADDE 9– (1) Bu Talimatta belirlenen gerekliliklere uyulmaması, uyum sağlanmadığının tespit edilmesi, aykırılıkların belirlenen süreler içerisinde giderilmemesi halinde 19/10/1983 tarih ve 2920 Sayılı Kanun'un 143üncü maddesi ve 29/01/2013 tarihli ve 28543 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Genel Müdürlük Tarafından Verilecek İdari Para Cezaları Hakkında Yönetmelik uyarınca yaptırım uygulanır.

(2) Bu Talimata göre yapılan inceleme ve denetlemeler kapsamında; uçak işleticileri, doğrulayıcı kuruluşlar ve diğer kurumlar tarafından Genel Müdürlüğe yanlış ve/veya yanıltıcı bilgi verildiğinin tespit edilmesi halinde 12/10/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümleri uyarınca ilgililer hakkında suç duyurusunda bulunulur.

Yürürlük

MADDE 10 – (1) Bu Talimat yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11– (1) Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.